

Tal dia
com
avui fa...

1
any

Mas encoratja el govern
El president reuneix el govern per transmetre confiança en l'inici del curs polític i assegurar que es manté el camí cap a la consulta.

10
anys

Nova Orleans, a la deriva
La lentitud del rescat i la falta d'aliments a Nova Orleans provoquen tensió i les primeres víctimes entre els supervivents del *Katrina*.

20
anys

Proves atòmiques franceses
Expectació mundial per les proves atòmiques franceses a Mururoa. Greenpeace mobilitza dos vaixells i es fan concentracions arreu del món.

Ull de peix

Isabel-Clara Simó

Pedrolo

He tingut l'oportunitat de llegir l'original del llibre *Manuel de Pedrolo i la nació (1957-1982)*, de Xavier Ferré i Trill, gràcies a la meua minsa col·laboració. És un llibre erudit i alhora emocionant. La reivindicació del poeta escriptor i del Pedrolo polític és impressionant.

La literatura catalana i, per extensió, la cultura catalana, com a resultat de pressions seculares, és a l'inconscient del poder cultural com una literatura de segona, inferior a la gran literatura espanyola. Quan algú és tan bo que és impossible menysprear-lo, per exemple el cas d'Espriu, el mandarinet cultural decreta que és millor el silenci. Ara bé: si alguna obra esdevé un èxit popular, aleshores aquest mandarinet s'hi llança a denigrar tothora aquell agosarat au-

La seva obra ha rebut el menyspreu dels 'soi-disant' directors espirituals de Catalunya

tor. Pedrolo és el cas més típic d'aquesta ràbia: no sols té una obra d'una solidesa, una varietat i una bellesa indiscutibles, sinó que, ai horror, va vendre més exemplars del *Manuscrit del segon origen* que cap altre autor castellanoescrivent. Les badonies han estat continuades, perquè, de retruc, tota l'obra de Pedrolo –sovint tan avançada i trencadora– ha rebut el menyspreu sostingut dels *soi-disant* directors espirituals de Catalunya. També és el cas de Martí i Pol, que, ai, horror, llegeixen de gust fins i tot els infants.

Voldria citar que, en la *Presentació* de Fermí Rubiralta, es diu: "Pedrolo farà crítica aguda d'un autonomisme poruc, des d'una posició no incoherent de la reivindicació estatutària defensada fins aleshores, primer esglaió de la constatació, avui sortosament generalitzada, de la incapacitat de la via autonomista per a resoldre els problemes històrics de convivència del nostre país i l'Estat espanyol." Deixeu-me que ho remarqui: la incapacitat de la via autonomista per a resoldre els problemes històrics de convivència. Vet aquí la clau: és l'Estat qui va trencar les possibilitats de convivència, en esmicolar un Estatut legal i legítim. I encara aixequen el gall!

LA
PUNXA
D'EN
JAP

Joan
Antoni
Poch

Vuits i nous Vimbodí

Manuel
Cuyàs

Vimbodí és un poble de la Conca de Barberà que té el privilegi d'acollir en el seu terme el monestir de Poblet. Ara Poblet és de Vimbodí però abans Vimbodí era de Poblet, com ho era mig Catalunya, quan irradiava la fe i la cultura i construïa el país. El casal d'avis de Vimbodí organitza un concurs literari obert als territoris de parla catalana, i aquest any, que se celebra la tercera edició, em van demanar de presidir el jurat. Com que m'ho va sol·licitar en Ferran Espada, fill del poble, directiu d'aquest diari i amic, no vaig poder dir que no tot i que sóc un desastre judicant els escrits dels altres. En Ferran em va posar en mans de la Pilar, que és qui organitza el certamen, i tot va anar com una seda.

Dissabte es va fer l'entrega de premis. Vam dinar, vam fer un sobretaula que no s'acabava mai, em van ensenyar el poble i al vespre es va fer el cerimonial al teatre. Un company meu de jurat havia guanyat el concurs l'any passat. El seu treball va arribar de Madrid i tothom es va pensar que era un català que hi tenia el domicili. Va resultar ser un madrileny de tota la vida, lingüista de professió, que ha après el català a base de cursos a la delegació catalana d'allí, la Blanquerna. Usa un català tan acadèmic que no sap de quina hora li parlen quan li diuen les onze i mitja en comptes de dos quarts de dotze. La Pilar, l'organitzadora, és d'Albacete. Quan recorda la infantesa parla en castellà. Si no, en un català impecable. És independentista. En Miguel, el president del casal d'avis, és d'Extremadura i fa qua-

ANTHONY GARNER

ranta anys que viu a Vimbodí. "Sé el catalán, lo entiendo todo, pero no me sale hablarlo." Millor que el sàpiga, perquè la seva dona no li parla d'altra manera. La dona també és independentis-

ta. Ell, no. "Pero lo respeto." En Ferran Espada m'explica que quan hi havia fàbriques i molins, Vimbodí va ser receptor de molta immigració, sobretot extremenya. La seva mare n'és un producte, i ell li parla en castellà. "No acaba d'entendre tampoc la independència, però al final hi votarà a favor." Sembla, pel que els dic, que a Vimbodí no es parli de res més, però és que no es parla de res més. El madrileny entén les raons dels del sí. El jove de Gandia que aquest any s'ha endut un premi, també. Ho proclama des de l'escenari, i en Miguel l'aplaudeix. Després em mira i em somriu volent dir "va així". Havia estat a Vimbodí, enviat pel diari, el dia que es va celebrar un d'aquells referèndums originats a Arenys de Munt. Es tractava de veure si els monjos de Poblet anaven a l'urna. Com que els monjos són matiners, quan vaig arribar ja hi havien passat. "Tots?" "Alguns."